

«LA REGLA DE LA GLORIOSA SANTA CLARA» (PERPINYÀ, 1707), UN IMPRÈS NO INVENTARIAT

ROTLLÀ SERRES-BRIÀ
PEP VILA

Donem a conèixer un nou imprès redactat en la nostra llengua, editat l'any 1707 a Perpinyà, sense nom ni peu d'impremta, absent dels nostres repertoris i catàlegs bibliogràfics, l'original del qual, i fins al dia d'avui únic exemplar conegut, es conserva a la biblioteca del monestir de Santa Clara de Perpinyà. Per l'època en què fou editat, podria haver estat imprès per Francisco Reynier, impressor del rei, que treballava en aquesta ciutat entre 1699 i 1738. També podria pertànyer al taller de Francisco Vigué, el qual imprimeix llibres a principis del segle XVIII. Es tracta d'un petit fullet que recull les regles i les constitucions monàstiques d'un orde religiós.¹ Aquests originals i de vegades traduccions² il·luminen espais de convivència de la vida d'una congregació, regulen deures i serveis habituals en una comunitat. El cas que avui ens ocupa és un altre testimoni desconegut de la pervivència de la llengua³ i de la institució de la vida monàstica al Rosselló a principis del segle XVIII.

¹ *Regla y modo de viure de les monges, dirigit per lo benaventurat san Ieronim a l'abadessa Eustochia y a les sues monges*, traduït per Jerònim Gil, València, 1517. L'any 1721 F. Reynier edita a Perpinyà la *Regla, estatuts y exercicis de devoció, per los germans y germanas del Tercer ordre de Nostre Senyora del Carme, instituit en la vila de Illa en Rosselló*, Perpinyà, 1721.

² Vegeu per exemple el treball de Joan Fuster, *Les constitucions del convent de Sant Josep de València (segle XVI)*. Universitat de València, 2002. Bartomeu Guasp, *Las monjas del «Puig de Pollensa» en Mallorca. Un códice conteniendo la regla del monasterio. (Siglo XIX)*, "Analecta Sacra Tarraconensia", XXXV (1962), pàgs. 287-307.

³ Michel Bouille, *La décadence de la langue catalane en Roussillon au XVIIIè siècle*, "Tramontane", 432-433, 1960, pàgs. 89-95. íd., *Le clergué et la langue catalane*, "CERCA", 13-14, 1961, pàgs. 314-315. Eugène Cortade, *La langue catalane et l'église dans la diocèse d'Elne-Perpignan*, "Tramontane", 491-492, 1965, pàgs. 211-216. Claude Colomer, *Le clergué régulier et Roussillon sous l'Ancien Régime*, "BSASLPO", CIVE volume, 1996.

LA REGLA DE LA GLORIOSA SANTA CLARA.

Ab llicencia del Ordinari.

Il·lustració: portada i última pàgina de «La regla de la gloriosa Santa Clara»

Hem pogut comprovar que aquesta edició perpinyanenca ofereix el resum puntual d'uns quants capítols extrets del llibre: *Regla segona del glorios pare S. Francesch, donada a la gloriosa sancta Clara, y confirmada per lo santíssim pare Papa Innocenci Quart: ab las necessarias declaracions, addicions y corrections.*- En Barcelona: per Gabriel Nogués, 1614, [48], 449, 12 p., 12º. [Exemplar a la Biblioteca Lambert Mata de Ripoll]. Hi ha una altra impressió més antiga que no hem pogut veure (... «fetas per lo Reverendíssim pare Fra Guillem de Casal, ministre general de San Francesch... Barcelona, Joan Amello. Any MDCIII»).

TAULA DE LES CONSTITUCIONS DEL CONVENT DE SANTA CLARA

«*La Regla de la gloriosa Santa Clara.* En Perpinyà. 1707. Ab llicència de l'ordinari, sense paginar [23 pàgs]. 13x18 cm.

[Introducció] Jesús, Maria, Joseph

1. Comensa la regla e forma de vida del ordre de les pobres sors, la qual Sant Francesch ha instituida
2. De las que volen aprendre aquesta vida. E en qual manera dehuen esser rebudes
3. Del divinal offici e dejuni. E quantes vegades combreguen e confessen en l'any.
4. De la eleccio de la abadessa
5. Del silenci, y del modo del parlar al parlador e a la reixa
6. Que les sors no reben possessio alguna o propietat per si o per interposada persona.
7. De la manera del treballar
8. Que les sors no se apropien res de les malaltes
9. De la penitencia a les sors imposada
10. De la amonestacio, e correcció de sors
11. De la portera. E a qui es licit entrar en lo monestir
12. Del visitador e del capella e clergue e almoynes
13. De la eleccio del Cardenal».